

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning grunnet forsinkelse.

Dato

21.06.2023

Saksnummer

2022-03490

Tjenesteytere

Air Baltic

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise med Air Baltic BT154 kl. 19:25 fra Oslo til Riga den 4. oktober 2022. Klager mottok beskjed om at flyet ble forsinket og ny avgang var kl. 23:15.

Da flyet var mer enn tre timer forsinket krever klager standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Air Baltic anfører at det var forsinkelse på BT154 fra Oslo til Riga 4. oktober 2022. Forsinkelsen oppstod da flyet YL-ABF som var planlagt å operere flyvningen ble satt på bakken i Riga grunnet strukturell skade etter kollisjon med fugl. Det er obligatorisk å ha kontroll i disse tilfellene da kollisjon med fugl potensielt kan påvirke sikkerheten ved flyvning. Det vises her til mottatte vedlegg.

Air Baltic mener at kollisjonen med fugl kan betraktes som uforutsigbar og ekstraordinært. Det vises til EU-domstolen i sin sak C-315/15 konkluderte (se punkt 24) at mangler som ikke er iboende knyttet til flyets operativsystem (som i dette tilfellet skader forårsaket av eksterne faktor (kollisjon med fugl) er ikke etter sin natur eller opprinnelse iboende i den normale utøvelse av aktiviteten til det berørte luftfartsselskapet og er utenfor dets faktiske kontroll.

I tilfeller med kollisjon med fugl er det nødvendig med inspeksjon av flyet i henhold til produsentens prosedyrer og instruksjoner. Inspeksjon startet umiddelbart.

Uten inspeksjon er det ikke tillatt å utføre flyginger da denne mangelen er direkte relatert til flysikkerhet. Det ville ta betydelig tid å avverge defekt, derfor ble flyet satt på bakken. Air Baltic hadde ikke noe reservefly som kunne settes inn i dette tilfellet da 10 av flyselskapets fly satt på bakken på grunn av tekniske problemer.

Det var ikke ønskelig fra Air Baltic å kansellere flyvningene BT153 Riga - Oslo, BT154 Oslo – Riga. Flyselskapet tok beslutningen om å erstatte flyet YL-ABF med flyet YL-AAO som tidligere opererte flyvningen BT234 Dusseldorf - Riga (planlagt ankomsttid (ankomst) 18.30 (UTC); faktisk ankomsttid (AA) 18.25 (UTC). Med hensyn til nevnt, avgang BT153 Riga - Oslo med forsinkelse på 4 timer 1 minutt (planlagt avgangstid (avgang) 15.05 (UTC); faktisk avgangstid (AD) 19.06 (UTC)) og ankom Oslo 4 timer 10 minutter senere enn planlagt (planlagt ankomsttid (Ankomst) 16.45 (UTC); faktisk ankomsttid (AA) 20.55 (UTC)). På grunn av tidligere flys forsinkelse gikk Passasjerflyet fra Oslo 4 timer senere enn planlagt (planlagt avgangstid (avgang) 17.25 (UTC); faktisk avgangstid (AD) 21.25 (UTC)) og ankom Riga 3 timer 56 minutter senere enn planlagt (planlagt ankomsttid (ankomst) 18.55 (UTC); faktisk ankomsttid (AA) 22.51 (UTC)).

Outsourcing av fly i dette tilfellet ble ikke ansett som et alternativ da det er en svært kompleks og tidkrevende prosess og det tar flere dager å fullføre alle formaliteter med andre selskaper. Flyselskaper planlegger sine flåter på forhånd, og reservefly som kan leies ut til andre selskaper er vanligvis utilgjengelige umiddelbart. Det skal derfor ikke betales erstatning.

Dette kunne derfor ikke forutsies, og det kunne ikke iverksettes forebyggende tiltak. Air Baltic forklarer at flyselskapet åpenbart ikke kunne påvirke eller forhindre dette, og derfor i henhold til gjeldende forordning (EC) 261/2004 som etablerer felles regler for kompensasjon og assistanse til passasjerer i tilfelle nektet ombordstigning og kansellering eller lang forsinkelse av flyvninger, og opphevelse av forordning (EØF) nr. 295/91 artikkel 5 nr. 3 sier at (..) luftfartsselskap ikke skal være forpliktet til å betale kompensasjon (..) dersom (..) kansellering er forårsaket av ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne har blitt unngått selv om alle rimelige tiltak var iverksatt.

Som EU-domstolen har erkjent i sin praksis (se for eksempel avgjørelsen truffet av EU-domstolen 23. oktober 2012 i forente saker nr. C-581/10 og C-629/10), da, også vedtak om kompensasjon til passasjerer hvis flyet er forsinket, bør luftfartsselskapet vurdere om forsinkelsen er forårsaket av ekstraordinære omstendigheter, og i tilfelle bekreftelse har luftfartsselskapet rett til å henvise til forordning (EF) 261/2004 artikkel 5 (3) ikke kun ved kansellering av fly, men også forsinkelse.

Air Baltic kan ikke imøtekomme klagers anmodning om å betale kompensasjon for forsinket flyreise. Flyselskapet beholder rettighetene til å vurdere at flyet er forsinket på grunn av ekstraordinære omstendigheter.

Nemnda bemerker

Klager har fremsatt krav om standarderstatning grunnet forsinkelse.

En passasjer som kommer minst tre timer forsinket frem til sitt endelige bestemmelsessted, har rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at

forsinkelsen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artiklene 5, 6 og 7, samt EU-domstolens avgjørelser i sakene Sturgeon-Condor (C-402/07) og Nelson med flere (C-581/10).

Kollisjon med fugl er en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand, jf. EU-domstolens avgjørelse i saken Peskova med flere av 4. mai 2017 (C-315/15) avsnitt 26.

Air Baltic har i sitt tilsvaer til nemnda dokumentert at flyet til klagers flyvning ble truffet av fugl på en forutgående flyvning og ble satt på bakken i Riga grunnet strukturell skade som følge av kollisjonen. Det var ikke mulig å sette inn noe erstatningsfly uten å forsinke og kansellere andre flyvninger. Flyselskapet valgte å bytte opererende flyvemaskin YL-ABF med YL-AAO som tidligere opererte strekningen, hvilket medførte at passasjerflyet ankom endelig destinasjon under fire timer forsinket.

Nemnda legger til grunn at Air Baltic har dokumentert at de har truffet «alle rimelige tiltak» for å unngå eller redusere konsekvensene av forsinkelsen for passasjerene, jf. art. 5 nr. 3. Klager har etter nemndas vurdering ikke rett til standarderstatning

Vedtak

Transportklagenemnda anbefaler at klager ikke gis medhold.

Nemndas representanter

Edvard Os (leder)

Caroline Tomren (Norwegian Air Shuttle)

Christine Alette Benum (Widerøe)

Borgar Sandvik (Forbrukerrådet)

Pernille Svendsen Opland (Forbrukerrådet)